

Innst. S. nr. 192

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument nr. 8:46 (2007-2008)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Per Sandberg, Arne Sortevik og Åge Starheim om dispensasjon for personer over 70 år til å kjøre persontransport mot vederlag

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen gi dispensasjon fra lov om yrkestransport § 37a, til personer som er fylt 70 år, og som oppfyller kravene for å ha kjøreseddel. Personer som er fylt 70 år, beholder sin kjøreseddel for inntil 1 år av gangen så lenge man oppfyller kravene for å ha kjøreseddel. Dersom særlige helseforhold skulle tilsi det, skal perioden som kjøreseddelen er gyldig for, settes kortere.

II

Stortinget ber Regjeringen på bakgrunn av det arbeidet som pågår for å evaluere lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova), fremme forslag for Stortinget snarest mulig."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karita Bekkemellem, Eirin Faldet, Irene Johansen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Truls Wick-

holm, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, lederen Per Sandberg og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Kristelig Folkeparti, Jan Sahl, fra Senterpartiet, Jenny Klinge, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til vedlagte uttalelser i brev datert 22. februar 2008 og 27. mars 2008 fra Samferdselsdepartementet v/statsråden i saken.

Komiteen viser til brevet hvor det fremgår at aldersgrensen på 70 år for kjøreseddel for yrkestransport sist ble vurdert i 1979. Komiteen vil peke på at faktorer som kan påvirke seniorers evne til å føre kjøretøy på en trygg og sikker måte i yrkessammenheng, slik som for eksempel levestandard og helsetilbud, har forandret seg mye siden 1979.

Komiteen vil også peke på at den medisinske utviklingen har gått fort og at det er grunn til å tro at vi i dag med større sikkerhet kan vurdere den enkeltes evne til å føre kjøretøy på en måte som ivaretar trafikksikkerheten. Komiteen mener dagens regelverk kan føre til at yrkessjåfører fra fylte 70 år i større grad velger å tre ut av arbeidslivet. Komiteen mener også at dagens regelverk er diskriminerende for personer fra fylte 70 år som er skikket til å føre kjøretøy. Komiteen er opptatt av at staten tilrettelegger slik at de som ønsker, kan stå i arbeid lengst mulig og at regelverk ikke virker diskriminerende.

Komiteen vil peke på at dette er en sak som opptar svært mange eldre mennesker som driver med persontransport, og som er i ferd med å nærme seg eller akkurat har passert 70 år, og som derfor ikke lenger har anledning til å drive persontransport mot vederlag lenger.

Komiteen vil vise til yrkestransportloven § 37a tredje ledd hvor man setter den øvre alders-

grensen for kjøreseddel til 70 år. Komiteen viser til at begrunnelsen for en øvre aldersgrense for å inneha kjøreseddel dels er begrunnet med generelle trafikk-sikkerhetshensyn og dels med det ansvaret en yrkes-sjåfør har for sine passasjerer. Komiteen er enig i at trafikk-sikkerhetshensyn alltid må veie tungt når det gjelder tryggheten til passasjerene. Komiteen viser til at svært mange eldre mennesker som både er friske og som ønsker å fortsette å arbeide også ut over fylte 70 år, ikke har mulighet til dette innenfor dagens lovverk. Dette ut fra begrunnelsen om hensynet til passasjerene.

Komiteen vil peke på at dagens lover og regler allikevel gjør det mulig for personer som er fylt 70 år, fortsatt å drive persontransport dersom man velger å ikke ta betalt for denne transporten. Samtidig tillater dagens lovverk og regelverk at man kan ta betalt for persontransport i det øyeblikket man kjører over grensen til et EU-land. Dette fordi man da forholder seg til EU-regelverket som ikke har noen øvre aldersgrense.

Komiteen vil videre peke på at mange har problemer med å forstå logikken i dagens regelverk i og med at en sjåfør som har fylt 70 år og som har et kjørekort fra et annet EU-land, har full rett til å drive med persontransport mot vederlag i Norge. Komiteen mener derfor at argumentasjonen i forhold til trafikk-sikkerhetsperspektivet, når eldre sjåfører som har fylt 70 år, gis full anledning og rett til å kunne kjøre trailere med vekt helt opp i 56 tonn og at disse kan ta seg betalt for dette, uten at dette er i strid med lovverket.

Komiteen har merket seg at Vegdirektoratet er positiv til å kunne gi individuell dispensasjon fra den øvre aldersgrensen på bakgrunn av en vurdering av vedkommendes helsetilstand.

Komiteen er også kjent med at ett av motargumentene mot denne endringen er at det er fastlegen som har ansvaret for helsesjekken, og at det for enkelte kan være vanskelig å ta ifra en av sine pasienter kjøreseddelen og førerkortet.

Komiteen vil fremme følgende forslag:

"Den generelle aldersgrensen for kjøreseddel heves fra 70 til 75 år. Etter fylte 70 år må det søkes hvert år dersom man fortsatt ønsker å inneha kjøreseddel. Søknad rettes til politiet. Ved hver søknad må det vedlegges ny helseattest i tråd med helsekravene som stilles for førerkort i klassene D og DE."

Komiteens flertall medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at departementet har avsluttet dialogen med Helse- og omsorgsdeparte-

mentet om spørsmålet om å oppheve eller heve aldersgrensen for kjøreseddel.

Flertallet er tilfreds med Regjeringens oppfølging av saken. Flertallet ønsker i det videre arbeidet også en vurdering av hensynet til trafikk-sikkerheten gjennom individuelle vurderinger av den enkelte sjåfør.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at Stortinget sist behandlet denne saken i 2006. Allerede den gangen uttalte departementet at dette var en sak som man arbeidet med, og at saken var sendt over til Helse- og omsorgsdepartementet før Samferdselsdepartementet skulle fatte en beslutning i saken.

Disse medlemmer vil peke på at mange forstår ikke hvorfor det skal være så vanskelig å fatte en beslutning i saken. Disse medlemmer vil også peke på at man flere ganger i spørsmål har etterlyst hvor saken står og når det vil bli fattet en beslutning i saken. Disse medlemmer mener at nesten to år på å vurdere saken i Helse- og sosialdepartementet er svært lang tid. Disse medlemmer vil peke på at man derfor kan lure på om det har vært en motstand mot å uttale seg i saken, og at bakgrunnen for dette er at ingen ønsker å måtte ta endelig stilling til saken.

Disse medlemmer vil her peke på at det har skjedd mye siden loven ble vedtatt, og at det derfor er på høy tid med en ny gjennomgang for å sikre at lovverket tar opp i seg dagens situasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser også til at det for enkelte fastleger kan være vanskelig å ta ifra en av sine pasienter kjøreseddelen og førerkortet. Disse medlemmer mener at dette kan løses ved at retten til å foreta denne typen helsesjekk for eksempel kan overlates til færre leger for å hindre denne problemstillingen.

Disse medlemmer vil også peke på at Transportbedriftenes Landsforbund nå har foreslått å utvide aldersgrensen til 75 år for hvor lenge man kan drive med persontransport mot vederlag. Disse medlemmer er enige i at dette forslaget bør følges opp.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i yrkestransportloven § 37a for Stortinget. Dette for å få en permanent ordning som sikrer at personer over 70 år, på bestemte vilkår, beholder sin kjøreseddel for inntil ett år av gangen."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i yrkestransportloven § 37a for Stortinget. Dette for å få en permanent ordning som sikrer at personer over 70 år, på bestemte vilkår, beholder sin kjøreseddel for inntil ett år av gangen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Den generelle aldersgrensen for kjøreseddel heves fra 70 til 75 år. Etter fylte 70 år må det søkes hvert år dersom man fortsatt ønsker å inneha kjøreseddel. Søknad rettes til politiet. Ved hver søknad må det vedlegges ny helseattest i tråd med helsekravene som stilles for førerkort i klassene D og DE.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 22. april 2008

Per Sandberg

leder

Borghild Tenden

ordfører

Vedlegg 1

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 22. februar 2008

Dokument nr. 8:46 (2007-2008) Representantforslag fra stortingsrepr. Bård Hoksrud, Per Sandberg, Arne Sortevik og Åge Starheim om dispensasjon for personer over 70 år til å kjøre persontransport mot vederlag

Jeg viser til brev av 7. februar 2008 fra Transport- og kommunikasjonskomiteen i Stortinget med forespørsel til Samferdselsdepartementet om merknader til Dokument 8:46 (2007-2008) forslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Per Sandberg, Arne Sortevik og Åge Starheim om dispensasjon for personer over 70 år til å kjøre persontransport mot vederlag.

Departementet viser til at aldersgrensen på 70 år for kjøreseddel er fastsatt i yrkestransportloven § 37 a) tredje ledd. Samferdselsdepartementet har ikke hjemmel i loven til å gi generelle eller midlerti-

dige unntak fra denne bestemmelsen. I så fall ville loven måtte endres.

Aldersgrensen på 70 år, som sist ble vurdert i 1979, er fastsatt i samråd med helsemyndighetene og begrunnet i generelle trafiksikkerhetsmessige hensyn ut fra større risiko for brå og uforutsette endringer i helsetilstanden med økende alder. På bakgrunn av den tid som har gått siden problemstillingen sist ble vurdert, har Samferdselsdepartementet forelagt spørsmålet om å heve/oppheve aldersgrensen for kjøreseddel for helsemyndighetene for en fornyet vurdering, sett i forhold til utviklingen over tid i den generelle helsetilstanden i befolkningen med økende alder. Samferdselsdepartementet er i en avsluttende dialog om saken med Helse- og omsorgsdepartementet, som har innhentet uttalelser fra Sosial- og helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

En eventuell endring i forhold til dagens regelverk vil også kreve lovendring.

Vedlegg 2

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert den 27. mars 2008

Dokument nr. 8:46 (2007-2008) Representantfor- slag fra stortingsrepr. Bård Hoksrud, Per Sand- berg, Arne Sortevik og Åge Starheim om dispen- sasjon for personer over 70 år til å kjøre persontransport mot vederlag

Jeg viser til brev av 10. mars 2008 med nye spørsmål i tilknytning til ovennevnte sak.

Spørsmålene besvares som følger:

1. *Når forventes det at dialogen med helsemyndig-
hetene er avsluttet/avklart, og vil statsråden på
bakgrunn av helsemyndighetenes svar orientere
Stortinget på en egnet måte i saken; uavhengig av
utfallet?*

Vi forventer at de nødvendige avklaringene vil bli foretatt i løpet av april. Stortinget vil bli orientert om departementets konklusjon på en dertil egnet måte.

2. *Flere mener at dagens regelverk er diskrimine-
rende; det ønskes en merknad fra statsråden til
dette.*

Individuelle krav og ønsker om personlig handlefrihet vil alltid måtte veies opp mot samfunnsmessige interesser i tilfeller der det oppstår interessekonflikter. I denne konkrete saken er det hensynet til trafikk-sikkerheten og almenhetens krav på trygg transport med buss og drosje, vurdert opp mot det uomtvistelige faktum at risikoen for *uforutsigbare* sykdomsfall øker betydelig etter fylte 70 år, som har gjort at avveiningen med hensyn til aldersgrensen har blitt som den er. Jeg har vansker med å se at en lovbestem-

melse basert på en risikovurdering i forhold til statistisk materiale om sykdom/alder kan karakteriseres som diskriminering, selv om enkelte kan oppleve en aldersgrense som urettferdig.

3. *Kan personer over 70 år i dag kjøre person-
transport dersom det ikke betales vederlag for
transporten?*

Kravet om kjøreseddel gjelder bare hvis transporten drives mot vederlag, dvs. at det er tillatt å kjøre persontransport hvis transporten skjer uten vederlag i noen form, og forutsatt at man har gyldig førerkort for vedkommende kjøretøyklasse.

4. *Har personer over 70 år med utenlandsk fører-
kort rett til å kunne drive persontransport i Norge
mot vederlag?*

Utenlandske sjåfører kan kjøre i Norge uten norsk kjøreseddel hvis transporten skjer i forbindelse med internasjonal transport eller ved utøvelse av kabotasje, dvs. transport mellom steder i Norge utført av transportør hjemmehørende i utlandet. Utenlandske sjåfører som skal kjøre for norske selskap eller på permanent basis i Norge må oppfylle de krav norsk lovgivning setter, bl.a. kravet om kjøreseddel.

5. *Kan personer over 70 år med norsk førerkort
kjøre persontransport mot vederlag utenfor Nor-
ges grenser?*

Det avhenger bl.a. av det nasjonale regelverket som gjelder i det landet hvor kjøringen skjer.

